

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ และเชิง
คุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านใน
เขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี มีขั้นตอนการสรุปดังต่อไปนี้

- 1.วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.สมมุติฐานของการวิจัย
- 3.สรุปผลการวิจัย
- 4.อภิปรายผล
- 5.ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี หลังการอบรม กับก่อนการอบรม
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอน้ำโสม
จังหวัดอุดรธานี หลังการอบรม

สมมุติฐานการวิจัย

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำ
โสม จังหวัดอุดรธานี หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้เข้าอบรม ได้นำความรู้ไปใช้ในการเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยอภิปรายผลวิจัยดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.1 เตรียมความพร้อม / สำรวจความต้องการ

1.1.1 การศึกษาบริบท และความต้องการในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากนั้นนำข้อมูลมาจัดทำแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมศึกษาบริบทและ โครงการที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะแรงงานข้ามชาติ

1.1.2 จากวิเคราะห์ความต้องการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องความต้องการความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการสำรวจความต้องการจากแบบสอบถาม ความต้องการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 40 คน พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการต่อการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.970 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือ ต้องการความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอาเซียน เท่ากับ 4.150 มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.975 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความจำเป็นสำหรับงานและหน้าที่ที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันและอนาคต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.100 และความต้องการด้านอื่นๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ได้แก่ ความต้องการรูปแบบการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.262 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือต้องการเรียนกลุ่มย่อยกับอาจารย์ เท่ากับ 4.275 ความต้องการด้านการศึกษาดูงานเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.250 และ ความต้องการสถานที่เรียน มีค่าเฉลี่ยความต้องการ เท่ากับ 4.300 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือ ต้องการหน่วยงานที่กำลังทำงานอยู่ เท่ากับ 4.375

1.2 การสร้าง และพัฒนาหลักสูตรอบรม

1.2.1 การศึกษาบริบท และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำ และแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้าง และพัฒนาหลักสูตรอบรม ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและ พัฒนาหลักสูตรของ ทาบา (Taba. 1981)

โดยผู้วิจัยได้ ยึด และปรับเนื้อหาบางส่วนมาจากหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร ของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สรุปหัวข้อของหลักสูตรประกอบด้วยดังนี้

- 1) หลักการและเหตุผล
- 2) คำอธิบายเกี่ยวหลักสูตร
- 3) เป้าหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) เนื้อหา
- 5) วิธีการฝึกอบรม
- 6) สื่อประกอบการอบรม
- 7) การวัดผลและประเมินผล
- 8) คุณสมบัติผู้เข้าอบรม
- 9) ระยะเวลาในการฝึกอบรม
- 10) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.2.2 การสร้างเนื้อหา และออกแบบกิจกรรมเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบ และปรับเนื้อหาบางส่วนจากหลักสูตร ของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2549) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นที่ กระบวนการเรียน และความต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะว่า การพัฒนาความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับการจัดการแรงงานข้ามชาติ สำหรับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นการเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ออกแบบกิจกรรมการ เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนผู้วิจัยได้นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ การเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ (Thorndike's Classical Connectionism) (ทิตินา แจมมณี. 2547 : 51-52 อ้างถึงใน Hergenbahn and Olson. 1993 : 56-57) ที่ประกอบด้วย กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) และกฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect)

1.3 การประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

1.3.1 การประเมินหลักสูตร เพื่อประเมินความเหมาะสม และประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 58) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ คือ การหาความถูกต้องและความเหมาะสม โครงสร้างหลักสูตร ความเหมาะสมของหลักสูตรสมควรนำไปใช้หรือไม่ และคุณภาพผลผลิตของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร และการสอน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาเฉพาะ 1 ท่าน ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการแรงงานข้ามชาติ ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.825 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 15 รายการ โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 จำนวน 4 รายการ คือ หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริง หลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหา อ่านเข้าใจง่าย และรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจเนื้อหาเหมาะสมกับบุคลากรที่ทำงาน และคำถามมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคำตอบที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย 4.8 จำนวน 11 รายการ คือ หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมมีความครบถ้วนและครอบคลุมหลักสูตร วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมครอบคลุมหัวข้อเรื่อง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วนและครอบคลุมการพัฒนาทักษะ การจัดลำดับของเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกัน สื่อการสอนครอบคลุมเนื้อหา สื่อที่ใช้มีความสวยงาม และน่าสนใจ แบบฝึกหัดตรงตามหัวข้อเรื่อง แบบทดสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และทักษะ และระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมกับหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.2 จำนวน 1 รายการ คือ หัวข้อเรื่องเรียงลำดับได้อย่างเหมาะสม

1.3.2 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อหาค่าความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปใช้กับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 ครั้ง (เรื่องละ 1 ครั้ง) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร และการประเมินผลการฝึกอบรม โดยหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ใน 2 ขั้นตอน

ดังคือ 1) ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตร ตามเกณฑ์ 80 / 80 และ 2) ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ใน 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตร ตามเกณฑ์ 80 / 80 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 5 ชุด จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 43.85 คิดเป็นร้อยละ 87.70 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หลังการใช้หลักสูตร จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 27.40 คิดเป็นร้อยละ 91.33 ดังนั้นหลักสูตรประชาคมอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.70 / 91.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ตามเกณฑ์ 80 / 80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของหลักสูตร พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของหลักสูตรประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน มีค่าเท่ากับ 0.8056 แสดงว่าผู้เข้าอบรม มีความรู้ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 80.56

2. การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี หลังการอบรม กับก่อนการอบรม

ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการทดสอบความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลอง โดยเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากข้อคำถามแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามด้านละ 6 ข้อคำถาม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) แล้วนำผลที่ได้จากก่อนทดลองและหลังการทดลองในตัวแปรตาม ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าแตกต่างกันหรือไม่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตาม MANOVA (Repeated Measure) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในแต่ละเรื่อง และในภาพรวม ของผู้เข้าเรียนรู้ จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ หลังการอบรม สูงกว่าก่อนการอบรม และพบว่า การวิเคราะห์ค่าสถิติ Repeated Measures MANOVA การเปรียบเทียบโดยการทดสอบ Multivariate Tests จากพิจารณาระยะเวลาก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้การวัดด้วยวิธี Pillai's Trace, Wilks' Lambda, Hotelling's Trace,

และ Roy's Largest Root พบว่า มีค่า Significant ที่ระดับ .000 เท่ากัน แสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อได้ผลจากการทดสอบแบบ Multivariate Tests พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Tests เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างที่ละตัวแปรตาม พบว่า ด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณี ในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจในอาเซียน และด้านความรู้เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ มีค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 เท่ากัน ซึ่งแสดงว่า การพัฒนาความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้ง 5 ด้าน และในภาพรวมความรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก่อนและหลังการดำเนินงานพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมต่อหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผลของการติดตามและการประเมินผลการฝึกอบรม โดยการสำรวจความคิดเห็นของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน จากการสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน ที่มีต่อการอบรมหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.47)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ ในทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.40) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) และ ด้านแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้เข้าอบรม ได้นำความรู้ไปใช้ในการเป็นผู้นำชุมชน ที่มีความรู้ ดังนั้นผู้วิจัยอภิปรายผลวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.1 การเตรียมความพร้อมและสำรวจความต้องการ จากวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยการศึกษาจากการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน ในภาพรวมมีความต้องการต่อการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.970 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือต้องการความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอาเซียน เท่ากับ 4.150 และมีความต้องการความรู้เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.975 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความจำเป็นสำหรับงานและหน้าที่ที่ ท่านทำอยู่ในปัจจุบันและอนาคต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และความต้องการด้านอื่นๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ได้แก่ ความต้องการรูปแบบการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.262 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือต้องการเรียนกลุ่มย่อยกับอาจารย์ เท่ากับ 4.275 ความต้องการด้านการศึกษาดูงานเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.250 และ ความต้องการสถานที่เรียน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเท่ากับ 4.300 โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านนี้มากที่สุดคือต้องการหน่วยงานที่กำลังทำงานอยู่ เท่ากับ 4.375 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ (David Nunan, 1988) ได้กล่าว ว่าการวิเคราะห์ความต้องการเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการสร้างหลักสูตร เพราะว่าการวิเคราะห์ความต้องการจะช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตร ได้ทราบข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เช่น ระดับความรู้ ภูมิหลังทางการศึกษา อายุ เป้าหมายของการเรียน รวมทั้งรูปแบบและยุทธวิธีการเรียนที่ชอบ ข้อมูลเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้สอนหรือผู้สร้างหลักสูตรนำไปเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ สร้างหลักสูตร

1.2 การสร้าง และพัฒนาหลักสูตรอบรม หลักสูตรความรู้ในด้านการจัดการแรงงานข้ามชาติ ในประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยได้แนวความคิด และ ปรับเนื้อหาและกิจกรรม มาจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2549) โดยเน้นการเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ (Nunan, D. 1991 : 3-4) ได้กล่าวว่า แนวโน้มของการเรียนการสอนได้ให้ความสำคัญเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน (Teaching Methodologies) มากขึ้น โดยเน้นเรื่องของการฝึกฝนและจัดกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น (Practices) รวมทั้งเน้นกระบวนการเรียน (Procedures) ธรรมชาติของทักษะการเรียนรู้ภาษา (Study Skills)

แผนการเรียนการสอน (Lesson Plans) สื่อการเรียนการสอน (Teaching Materials) แบบเรียน (Textbooks)

1.3 การประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ประสิทธิภาพของหลักสูตร ฝึกอบรมที่นำไปใช้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.70 / 91.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ตามเกณฑ์ 80 / 80) อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรฝึกอบรมได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ วิเคราะห์งานจริง และการประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ (Nunan, D. 1991 : 167-170) ได้กล่าวว่า การสอนให้ประสบผลสำเร็จ ครูควรมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ และภูมิหลังทางการศึกษาของผู้เรียน (Educational Background) ความเชื่อ (Beliefs) รูปแบบการเรียนรู้ (Cognitive Styles) กลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies) แรงจูงใจ (Motivation) และ เจตคติ (Attitude) ซึ่งช่วยให้ครูผู้สอนสามารถเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (Well-Prepared Tasks) ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน และนอกจากสถานที่ เวลาสำหรับการฝึกอบรมที่เหมาะสม และเพียงพอสำหรับการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับ (เกศริน. 2544 : 160 ; อ้างถึงใน Baldwin and Williams. 1988 : 4-5) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบความรู้ในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผลของการใช้หลักสูตรกับกลุ่มเป้าหมาย ทราบโดยการเปรียบเทียบความรู้ก่อน และหลังการอบรม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตาม MANOVA (Repeated Measure) พบว่าความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ก่อน และหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณี ในอาเซียน ด้านความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจในอาเซียน และด้านความรู้เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ มีค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 เท่ากัน ซึ่งแสดงว่า การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้ง 5 ด้าน และในภาพรวมความรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก่อนและหลังการดำเนินงานพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ สอดคล้องกับ (ณรงค์ฤทธิ์ โสภา. 2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการสอนแบบ The Teaching Learning Cycle ต่อความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า วิธีการสอนนี้สามารถช่วยพัฒนาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะว่า การสอน

ด้วยวิธีการสอนแบบ The Teaching Learning Cycle เป็นวิธีการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีระบบ มีขั้นตอน และต่อเนื่อง การนำเสนอกิจกรรมจะให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมากที่สุด ที่เน้นในสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะได้นำไปใช้สื่อสารจริง

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมต่อหลักสูตรฝึกอบรม

การติดตามผล และการประเมินผลการฝึกอบรม โดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม ที่มีต่อหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ในภาพรวมผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ผู้เข้าอบรม มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ ในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.40) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) และ ด้านแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50) ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาทันสมัย เป็นเรื่องจริง อยู่ในสถานการณ์ที่เป็นจริง และสามารถนำไปใช้ได้จริง และอาจจะเนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ สอดคล้องกับ (Nunan, D. 1991:167-170) ได้กล่าวว่า การศึกษาความต้องการของผู้เรียนมีความสำคัญมากต่อการสอนให้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประการดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ ผู้สอนจะต้องเข้าใจในบริบทของก้านัน ผู้ใหญ่บ้านอย่างแท้จริง ผู้สอนต้องทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นแบบเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ทั้งการซักถาม การค้นหาคำตอบที่เป็นการยอมรับ จึงจะทำให้เกิดความรู้ที่ยั่งยืน

1.2 เนื้อหาในหลักสูตรสำหรับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ ไม่ควรมีมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และขาดความสนใจในบทเรียน

1.3 การสร้างหลักสูตรที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย จะทำให้การเรียนการสอน
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้เข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ได้เหมาะสมมากขึ้น เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 สามารถศึกษาเนื้อหาในหลักสูตรได้นอกเวลาเรียน เช่นที่บ้าน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้เข้าอบรม มีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ เวลา รูปแบบการเรียน ตลอดจนพื้น
 ฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้น รูปแบบการฝึกอบรมควรหลากหลาย เพื่อสนองความต้องการ
 ของผู้เรียน เช่นการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเองได้ตามโอกาส และยังสามารถ
 ใช้สำหรับการเรียนเสริม และทบทวนได้ด้วยตามลักษณะความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจริงของผู้ที่เข้าอบรม ซึ่งเป็น
 สิ่งที่สำคัญมาก แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีเวลาจำกัด จึงไม่สามารถทำได้ เพื่อประโยชน์
 สำหรับการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรอบรม ควรมีการติดตามและประเมินผลการ
 ปฏิบัติงานในสถานที่ที่เกี่ยวข้องจริง ของผู้ที่เข้าอบรม

2.3 ปัจจุบันมีแรงงานข้ามชาติมากขึ้นในทุกพื้นที่ ดังนั้นควรมีการพัฒนา
 ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในหลักสูตรด้วย เพราะจะทำให้เกิด
 ความเข้าใจในการให้คำแนะนำกับแรงงานข้ามชาติเหล่านั้น